

GUIA DE LECTURA

LA TRIBU DE LA KAI

LLIBRE 1

LA DANSA DEL COMPTAAMBMI

RAQUEL DÍAZ REGUERA · LUCÍA SERRANO

LA TRIBU DE LA KAI

LA DANSA DEL COMPTAAMBMI

La Lia s'enfronta diàriament amb mosquits caiman o plantes carnívores; hi està acostumada i se les enginya per sobreviure. Fins que una pluja de meteorits la separa de la resta de la tribu i les coses es compliquen... La vida d'una nena cavernícola no és precisament una passejadeta amable per la prehistòria.

CONEX L'AUTORA
RAQUEL DÍAZ REGUERA

QUÈ SABEM?

ABANS DE LA LECTURA

SOBRE EL LLIBRE

Aquest és el primer llibre d'una sèrie. Podeu preguntar als lectors si saben què és una sèrie i si n'han llegit cap abans. Animeu-los que comparteixin experiències lectores prèvies.

Presenteu el llibre mostrant als infants la coberta: convideu-los a llegir-ne el títol, el subtítol i a fixar-se en la il·lustració. Feu-los preguntes que els ajudin a contextualitzar la narració i combineu-les amb la lectura de la sinopsi ubicada a la contracoberta del llibre. Podeu dinamitzar el diàleg amb aquestes preguntes:

- Quin tipus de llibre deu ser? Com creieu que seran els protagonistes?
- Us agraden els llibres d'aventures? Per què?
- Fixant-vos en la il·lustració, diríeu que es tracta d'una història que passa en l'actualitat? Per què? Quins elements fan pensar que la història passa en una altra època?
- En quina època deu estar ambientada aquesta història?
- Què en sabeu, de la prehistòria? Sabeu com vivien els humans de llavors?
- Heu llegit cap llibre sobre la prehistòria? En cas que sí, es tracta d'un llibre de coneixements o bé d'una història ambientada en aquesta època?
- Creieu que podem aprendre coses del passat amb llibres de ficció? Per què?
- Com definiríeu la paraula *tribu*? Sabeu què vol dir *cavernícola*?
- Com creieu que serà la dansa del comptaambmi?
- Creieu que la dansa era important per als humans de la prehistòria? Per què?

QUÈ SABEM?

ABANS DE LA LECTURA

SOBRE LES AUTORES

Presenteu les autores **Raquel Díaz Reguera** i **Lucía Serrano**. Al final del llibre hi trobareu una breu biografia de cadascuna, però podeu ampliar-ne la informació.

És molt probable que hagin llegit altres llibres il·lustrats per Lucía Serrano. Si en teniu a mà, els podeu mostrar i fixar-vos en l'estil de les il·lustracions, observant similituds i diferències entre uns i altres (*Una habitació molt sorollosa, La nena huracà i el nen esponja, Ens tractem bé, El teu cos és teu, El dia que vaig oblidar tancar l'aixeta, Quin nen més lent, L'elefant rosa, etc.*).

Pel que fa a l'escriptora, pregunteu-los si han llegit cap altre llibre de Raquel Díaz Reguera (*Hi ha res més avorrit que ésser una princesa rosa?, Les nenes seran el que vulguin ser, Jo soc, Una mare en acció, Què li passa a l'Uma?, Jo vaig amb mi, etc.*).

A continuació, feu l'activitat 1.

ACTIVITAT 1

Llegiu conjuntament les biografies que teniu al final del llibre. Després de recopilar la informació necessària, completeu la fitxa:

AUTORA

IL·LUSTRADORA

	AUTORA	IL·LUSTRADORA
Nom complet		
Any i lloc de naixement		
Títol d'algun dels seus llibres		
Altres treballs		
Dades curioses		

LLEGIM I OBSERVEM

DURANT LA LECTURA

Podeu proposar una lectura individual o col·lectiva; en tot cas, valdrà la pena tenir en compte diversos aspectes.

Els **capítols** en què s'organitza la història van numerats i acompanyats d'un títol, i això facilita la planificació de sessions de lectura. El títol funciona com a element d'anticipació i desperta l'interès del lector. El tancament del capítol sempre és conclusiu, encara que en termes de contingut pugui quedar obert: *Aquell dia vam aprendre què és un volcà/ un terratrèmol...; El dia que vam descobrir què era un ruixat de meteorits, vaig perdre els amics i la resta de la tribu.*

La **narració** és en primera persona i la protagonista apel·la al lector des del principi per tal d'implicar-lo constantment. En l'àmbit textual podem treballar diversos elements lingüístics, com ara les descripcions.

En aquesta novel·la, les **descripcions** tenen molt de pes. Al llarg de llibre, n'hi ha que expliquen com és la vida dels personatges. Hi trobem descripcions d'indrets (cova), persones (personatges) i fenòmens naturals (erupció volcànica, terratrèmol). En totes hi podreu identificar recursos com les comparacions, l'adjectivació, la sinonímia, la complementació, etc. *(la muntanya va destapar-se com una ampolla de cava; més desorientat que una foca en un desert; cascada de líquid espès, carabassós i bullent).*

LLEGIM I OBSERVEM

DUANT LA LECTURA

EL TO HUMORÍSTIC

El llibre està impregnat d'un humor construït amb recursos irònics (*Més d'un cop acabàvem fugint d'un rèptil volador que s'havia obstinat a cruspir-se'ns per esmorzar, o bé mossegats pel típic gripau de dents de sabre, o encimbellats dalt d'un arbre mil·lenari, esperant que un velociraptor es cansés de perseguir-nos. Deixant al marge aquests detallets, però, els dies passaven feliços.*), expressions inventades (*Per les pestanyes llargarudes de la deessa dels saltants d'aigua!*) o bé amb la creació de paraules noves (*brutaltiranosaure*).

ACTIVITAT 4

De ben segur que trobes el llibre divertit! Pensa i escriu:

EL QUE EM MÉS M'HA FET RIURE...

LES IL·LUSTRACIONS a color, dinàmiques, divertides i plenes de detalls, complementen l'estil de la narració. A més, la seva integració amb el text aporta una riquesa a la lectura global pròpia de l'àlbum il·lustrat.

ELS PERSONATGES són un dels elements més destacables de la narració. A més, l'autora atorga a cada un d'ells una personalitat característica que construeix a partir d'un joc de sigles que es refereixen a atributs particulars.

ACTIVITAT 5

A mesura que aneu avançant en la lectura aneu omplint aquestes fitxes:

L	
I	
A	

K	
A	
I	

LLEGIM I OBSERVEM

DU RANT LA LECTURA

K	
I	
R	
I	
M	

K	
H	
R	
U	

B	
A	
S	

L	
O	
E	

COMPARTIM

DESPRÉS DE LA LECTURA

Després de llegir el llibre, i a banda d'expressar i intercanviar opinions sobre la lectura, podeu preguntar-los –reprenent el fil d'una de les preguntes inicials– si poden identificar algun coneixement après sobre la vida dels humans a la prehistòria.

També podeu convidar-los a debatre sobre el final. Què els ha semblat? Era previsible? Quin tipus de final és? Comenteu que el final d'aquesta aventura queda obert i convideu-los a rumiar com podria continuar la història...

[...] ens vam quedar adormits com soques, estrets els uns contra els altres com si fóssim un monstre de sis caps. Feliços i tranquils, sí... sense saber que en aquella caverna no estàvem sols...

Però això ja és una altra història.

• I ARA, QUÈ PODRIA PASSAR?

TREBALLEM

ACTIVITATS PROPOSADES

• COM EM DIC?

Edats	6-10 anys
Materials	Material per escriure Annex
Objectius	Definir-se un mateix a partir d'adjectius Jugar amb les lletres del nom propi
Agrupació	En parella o en gran grup
Durada	1 sessió

DESENVOLUPAMENT

Aquesta proposta recupera la idea de l'autora quan presenta els personatges del llibre. Treballareu de forma lúdica la descripció d'un mateix, tant física com de personalitat, i la comparació com a recurs lingüístic.

Expliqueu als infants que, a partir de les lletres del seu nom, hauran de trobar els adjectius que millor els defineixen, seguint la proposta del llibre:

LIA: **L** de llunàtica, **I** d'invisible i **A** d'àgil

Tingueu en compte que, al llibre, s'explica breument el perquè de cada inicial. Animeu els lectors a fer el mateix i a explicar el motiu de la seva tria:

La **L** és de llunàtica, perquè de vegades sembla que sigui a la lluna de València; la **I** és d'invisible, perquè em camufla més bé que un camaleó multicolor, i la **A** és d'àgil, perquè soc ràpida i àgil com una gata troglodita.

Pot ser útil, primer, elaborar de forma conjunta una llista amb possibles adjectius per a cadascuna de les lletres de l'abecedari. Aneu lletra per lletra, demanant-los que vagin dient adjectius i anotant-los en un lloc visible des d'on després els puguin consultar. Podeu jugar permetent-vos llicències com ara la tria d'un substantiu o bé adjectiu inventat que s'ajusti a un tret de caràcter. Podeu fer servir el llistat d'adjectius de l'annex de la pàgina 14 com a referència.

A continuació, per parelles o en grups reduïts, hauran de triar quins adjectius els escauen més a partir de les lletres del seu nom. Un cop pensat, ho poden escriure i compartir-ho amb la resta del grup. També podeu fer-ho a la inversa; és a dir, que pensin quins adjectius els defineixen millor i, amb les lletres inicials de cada paraula, hauran d'inventar-se un nom nou.

TREBALLEM

ACTIVITATS PROPOSADES

• COM SERIEN?

Edats	6-10 anys
Materials	Llibre <i>La tribu de la Kai</i> Material per escriure i dibuixar Annex
Objectius	Identificar animals prehistòrics inventats en la lectura Observar la formació de mots Crear una fitxa tècnica de l'animal
Agrupació	Per parelles o grups de tres
Durada	1 o 2 sessions

DESENVOLUPAMENT

Un altre aspecte divertit del llibre són els animals prehistòrics que s'inventa l'autora. Demaneu als infants que els identifiquin al llarg del llibre i, en parelles o en grups de tres, en triïn un per tal de completar la fitxa tècnica que trobareu a la pàgina 15.

Durant la identificació dels animals inventats, veureu que n'apareixen de reals. Si n'hi ha algun que els infants no coneixen, serà una bona ocasió per a buscar-ne informació.

Una altra opció interessant és inventar-se animals nous seguint el mateix patró que trobem al llibre. Podeu utilitzar també la plantilla de la pàgina 15.

ANIMAL	PÀGINA
brutaltiranosau	9
llangardaixosaure	14
aranyosaure	18
cocodríl	20
piranyosaure	20
hiposaure	23
gaselàrix	27
sargantànix	27
esquirolosaure	27
focasàuria	27
insectosaure	29
rinococodríl	36

TREBALLEM

ACTIVITATS PROPOSADES

• LA DANSA DEL COMPTAAMBMI

Edats	6-10 anys
Materials	Material per a la construcció d'un sonall (opcional)
Objectius	Explorar l'expressió corporal Sincronitzar moviments corporals Inventar i interpretar una dansa ritual inspirada en la prehistòria
Agrupació	Grups de 4 o 5
Durada	1 o 2 sessions

DESENVOLUPAMENT

Agrupeu els infants en grups de quatre o cinc. S'hauran de posar d'acord sobre com deu ser la dansa que balla la tribu al final del llibre. Comenteu quina finalitat creuen que té aquesta dansa en concret. Després, expliqueu les principals funcions que tenien aquestes danses a la prehistòria.

Les danses servien per reforçar els lligams entre els membres d'una comunitat. Sovint eren danses rituals que es ballaven amb motiu de celebracions, festes o perquè la natura els fos favorable. Acostumaven a tenir aquestes característiques:

- Repetitives (tant pel que fa al ritme com els moviments)
- De moviments senzills i improvisats
- Amb acompanyament instrumental o percussió corporal
- Amb cants senzills

TREBALLEM

ACTIVITATS PROPOSADES

• LA DANSA DEL COMPTAAMBMI

Deixeu que cada grup treballi lliurement amb l'experimentació i improvisació corporal. Expliqueu que al cap d'una estona haurien d'haver consensuat uns moviments que caldrà assajar i memoritzar. Finalment, convideu-los a interpretar les danses.

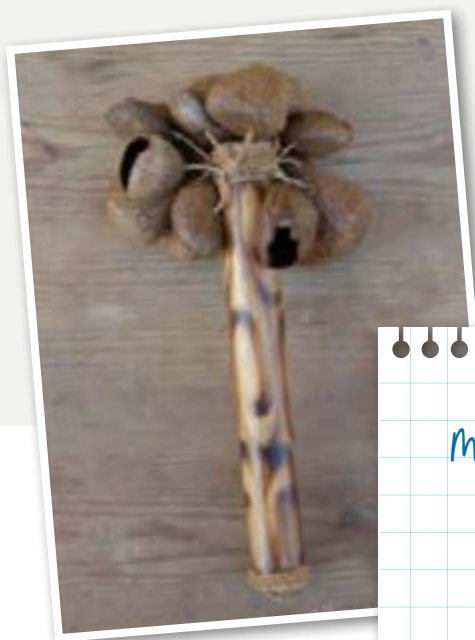
TREBALLEM

ACTIVITATS PROPOSADES

ESTIREM EL FIL

• CONSTRUCCIÓ D'UN SONALL

Si voleu anar més enllà, podeu investigar sobre els primers instruments musicals. Veureu que eren de tipus diversos: flautes fetes amb ossos, sonalls, arcs de boca, etc. Aquí teniu una proposta per fer-ne un i acompanyar la interpretació de la dansa del comptaambmi.

Material:

- un pal d'uns 20 cm
- corda
- petxines, closques de nou, taps d'ampolla metàl·lics, etc.
- punxó

ELABORACIÓ:

1. Amb el punxó, fem un forat a les petxines.
2. Després tallem un tros de corda de la llargària que vulguem.
3. Enfilem les petxines a la corda.
4. Enroquem la corda amb les petxines a un extrem del pal i la nuem.

ANNEX

A	amable, alegre, aventurer/a, astut/a, atrevit/ida, antipàtic/a, apassionat/ada, agosarat/ada, acollidor/a, atlètic/a, afectuós/a
B	bondadós/osa, brusc/a, badoc/a, brillant, burleta, bromista, ballador/ora
C	caparrut/uda, covard/a, calmos/osa, confiat/ada, curios/osa
D	decidit/ida, desordenat/ada, despistat/ada, divertit/ida, *detectiu/iva
E	encantador/a, eixelebrat/ada, entremaliat/ada, enginyós/osa, esquerp/a, extravagant, entusiasta, endreçat/ada
F	franc/a, fanfarró/ona, feble, fantàstic/a, fidel
G	genial, generós/osa, gimnàstic/a
H	honest/a, humil, heroic/a
I	imaginatiu/iva, ingenu/ènuia, irresponsable, intel·ligent, increïble, insistent, *investigador/a
J	juganer/a
K	kantaire, kabut/da, kalmat/da, kol·laborador/a, comunicatiu/va (adaptacions fonètiques)
L	llest/a, llepafils, llunàtic/a
M	mentider/a, musical, manaire, meticulós/a, malparlat/ada, meravellós/a
N	natural, net/a, nerviós, *navegador/a
O	original, optimista, organitzat/ada, orgullós/osa, *olorador/a
P	primmirat/ada, perfeccionista, presumit/ida, polit/ida, plàcid/a
Q	queixós/osa, quiet/a, quimèric/ca
R	rialler/a, rondinaire, rebel, raonable
S	serè/ena, seriós/osa, simpàtic/a, sincer/a, sociable, somiatruites, sorrut/uda, solitari/ària, surfista, saltador/a, silenciós/osa
T	tímid/a, tossut/uda, treballador/a, trempat/ada,
U	únic/a, udolador/a, ufanós/osa, útil, unificador/a, ultramarí/ina, *ullador/a, *unicornià/ana
V	valent/a, viu/viva, vital, visitador/a, viatger/a, vegetarià/ana
W	walent/a, weloç (adaptacions fonètiques)
X	xerraire, ximplet/a, xiuxiuejador
Y	yntrèpid/ida, ydeal (adaptacions fonètiques)
Z	zelós/osa, zoològic/a, paraules que contenen la lletra: atzarós/osa, amazònic/a, analitzador/a, *amenitzador/a; onomatopeies que poden definir una qualitat: zim-zam, zum-zum, zig-zag

**La vida d'una nena
cavernícola
no és precisament
una passejadeta amable
per la prehistòria.**

 Flamboyant

Gran Via de les Corts Catalanes, 669 bis, 4t 2a
08013 Barcelona, Espanya
www.editorialflamboyant.com